

Skolebruksplan 2020

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og levekår		05.03.2020
Utvalg for teknikk og miljø		06.03.2020
Formannskapet		24.03.2020

Saksbehandler: Frode Solemdal	Arkivsaknr.: 2020/501-1
-------------------------------	-------------------------

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Rådmannens utkast til Skolebruksplan 2020 for Askøy kommune sendes på høring med frist 24.april.

RÅDMANNENS UTKAST TIL ENDELIG INNSTILLING:

1. Reviderte prognoser for elevtallsutvikling 2020 legges til grunn for fremtidig skoleutbygging i Askøy kommune. Rullering av prognosene for elevtallsutvikling samlet og per skole må følges tett og rulleres minimum hvert 4 år.
2. Norm for skolens uteområde endres fra 50 m² til 30m² per elev.
3. Det fremmes egen sak om rutiner for etablering av nærmiljøanlegg på kommunal grunn med finansiering av spillemidler der også ordning med mellomfinansiering blir innarbeidet.
4. Utbygging av trygge skoleveier i en radius på 4 km fra skoler prioriteres.
5. Det prioriteres midler til kompensierende tiltak for skoler som mangler sløydsal. Dette innarbeides i budsjett 2021.
6. [Vedtatt skolebruksplan 2016](#) legges til grunn med forslag til følgende endringer:

1. Område sør:

1. Kleppe skole bygges ut for å gi plass til elevtallsøkning fra nye boligfelt på Lønvarden. Det legges frem egen sak i forkant av budsjett 2021.
2. Videre planlegging av Skogstunet skole stoppes.
3. Nye "Follesemarka skole" for Hetlevik krets og Follese krets vurderes for å ta hånd om elevtallsvekst som følge av boligbygging i områdene Follesemarka og Nipa.

2. Område midt:

1. Kapasiteten ved Tveit skole utnyttes ved å overflytte elever fra andre barneskoler i Ravnanger ungdomsskolekrets.
Alt.1 - Davanger skole
Alt.2 - Davanger skole og området Fureneset fra Hanøy krets

3. Område øst:

1. Erdal barneskole bygges ut som B500 skole. Lokalisering av skolen avklares i egen sak.
2. Florvåg skole planlegges som B250 skole.

4. Område nord:

1. Træet skule flyttes til Fauskanger barne- og ungdomsskule (fra skolestart 2021).

5. Ungdomsskolestruktur:

1. Ungdomstrinnet i Fauskanger ungdomsskolekrets flyttes til Ravnanger ungdomsskole.
2. Erdal ungdomsskole bygges som U450 som følge av at Skogstunet skole utsettes.
3. Sentralisert enhet for ungdomstrinnet lokaliseres til Ravnanger ungdomsskole.

Sammendrag

Skolebruksplan 2020 for Askøy kommune beskriver skolestruktur, men også hvordan nye og ombygde skoler skal planlegges og bygges for å tilfredsstille fremtidige krav og behov.

Rådmannen legger i saken frem forslag til endringer i skolestruktur. Nye elevtallsprognoser er lagt til grunn. Vedtatt handlingsregel legger begrensninger for kommunen sitt samlede investeringsnivå som også vil få betydning for investeringer i skolebygg. Til forskjell fra Skolebruksplan 2016 er målsettingen nå i større grad å utnytte eksisterende skolekapasitet best mulig og dermed kunne oppnå økonomisk innsparing.

Prognoser for befolkningsframskriving og elevtall framskriving er utarbeidet av eksternt firma i januar 2020. Prognosen viser normalt og høyt alternativ, der høyt alternativ ikke er begrenset av skolekapasitet. Prognosen bygger på parameter som er beskrevet i saken og i planen, der Askøy kommune sitt boligbyggeprogram er en vesentlig faktor.

Ledig kapasitet ved Tveit skole bør etter rådmannens vurdering utnyttes. Høy prognose uten begrensning av skolekapasitet gir plass til elever fra Davanger skole. Om elever fra Hanøy skole eller Haugland skole skal flyttes til Tveit skole må samlet boligbyggingen ifølge prognosen reduseres. Skogstunet skole er planlagt med tanke på boligbygging i Strusshamn krets og Follese krets. Rådmannen peker i planen på utbygging av Kleppe skole som alternativ for å øke skolekapasiteten i område sør. Erdal barneskole foreslås også endret til B500 skole som følge av nye prognoser. Det sees også på mulighet for å flytte Træet skule til Fauskanger barne- og ungdomsskule. En følge av dette er at ungdomstrinnet i Fauskanger krets flyttes til Ravnanger ungdomsskole som må utvides noe. Som følge av at Skogstunet skole utsettes bør

ungdomsskole kapasiteten vurderes utvides til U450 ved Erdal ungdomsskole. Spesialavdeling for ungdomstrinnet lokaliseres til Ravnanger ungdomsskole.

Saken omhandler også midlertidige bygg. Investeringer ved Erdal barneskole og Erdal ungdomsskole er skyvd ut i tid med den konsekvensen at det blir behov for midlertidige bygg. Det sees også på muligheten til å flytte paviljonger som står ved andre skoler.

Den generelle delen av skolebruksplanen er oppdatert for å tilpasse nye lover og forskrifter, og ny læreplan som tas i bruk høsten 2020. Planen beskriver også hvordan nye og utbygde skoler skal planlegges og bygges. Nytt digitalt format gjør at det ikke lenger skilles mellom generell del og handlingsdel. Ytterligere oppdatering av denne delen vil skje etter høringen.

Veiledende arealnorm for uteområder ved skoler foreslås endret fra 50 m2 til 30 m2 per elev, samtidig som kravet til kvalitet øker. I saken fremmes også forslag til finansieringsordning for utbedring av uteområder ved skoler.

Forskrift om skolekretsgrenser legges frem etter at skolebruksplanen er vedtatt.

[Link til skolebruksplan 2020](#)

Avgjøres av:

Kommunestyret.

Behandles i følgende utvalg:

Utvalg for oppvekst og levekår, Utvalg for teknikk og miljø og Formannskapet (mars 2020).

Videre saksgang:

Saken sendes på høring med frist 24.april.

Rådmannen legger frem oppdatert sak der høringsinnspill er innarbeidet.

2.gangs behandling i UOL, UTM, Formannskap (mai 2020)

Kommunestyret (18. juni 2020)

Saksopplysninger:

Skolebruksplan for Askøy ble første gang vedtatt i 2013 og senere revidert i 2016. Da ble planen delt i en generell del og en handlingsdel. Den generelle delen ble ikke endret i 2016, og det er behov for å oppdatere denne i samsvar med nye lover og forskrifter, planer og andre relevante forutsetninger.

Rådmannen har i tillegg lagt frem årlig sak om status og oppfølging av skolebruksplan som grunnlag for budsjettarbeidet (unntak 2019). I følge vedtak skal prognose og plan oppdateres og revideres hvert 4. år.

Skolebruksplan 2020 presenteres i nytt digitalt format. Det betyr at strukturen i planen er endret noe. [Oversikt over tidligere politiske saker](#) knyttet til skoleutbygging er lagt i skolebruksplanen.

Skolen i nærmiljøet

Opplæringslova sier at *elevlar har rett til å gå ved den skulen som ligg nærast eller den skulen dei soknar til* (§ 8-1). I Askøy kommune gjelder nærskoleretten, men det praktiseres fritt skolevalg så lenge dette ikke medfører merkostnader for kommunen.

Skolebruksplanens generelle del omtaler skolens viktige plass i nærmiljøet. Mange barn- og unge bruker skolen utenom skoletid til både organiserte og uorganiserte aktiviteter. Skolen er også mange steder en samlende plass i forbindelse med ulike arrangementer. At barn- og unge kan gå og sykle til fritidsarenaer er ønskelig. En strukturendring der avstanden til skolen blir lengre vil gjøre at disse kvalitetene vil bli redusert.

Skolevei og skoleskyss

Elever har rett til skoleskyss om avstanden er mer enn 4 km (1. trinn: 2 km). Om skoleveien er særlig farlig har eleven også rett til skoleskyss. Dette er regulert i [Opplæringslova § 7-1](#).

Skoleåret 2019/20 får nesten 1200 elever i Askøy skoleskyss (27 %). I 2019 var samlede kostnader til skoleskyss i Askøy ca. 8,4 mill. Kommunen betaler personbillett for alle elever som får skyss, også de med rett til skyss etter opplæringsloven. Skysskostnader vil i de fleste tilfeller øke når elever flyttes til annen skole. I noen tilfeller vil skyss p.g.a. farlig skolevei bli erstattet av fylkeskommunal skyss p.g.a. avstand.

Trygge skoleveier er en forutsetning for at flere elever skal kunne gå og sykle til skolen. Dette vil igjen redusere kostnader. Trafikkavvikling rundt skolen er også vesentlig for å sikre barn og unge som myke trafikanter. Midler til trafikksikringstiltak må prioriteres til å trygge skoleveier, og det bør også vurderes i hvilken grad byveksttalen kan bidra positivt til dette formålet. Gangvei rundt Tveitaneset og lang Kollevågvegen er eksempel på prosjekt som bør prioriteres.

Skolen som læringsarena

Skolebruksplanen 2020 peker på viktige sider ved utformingen av det fysiske læringsmiljøet som en viktig forutsetning for elevenes læring. I tillegg til å sikre et trygt og godt fysisk miljø i samsvar med lover og forskrifter beskriver planen hvordan det fysiske miljøet kan bidra positivt til mer aktiv læring med praktisk og variert læringsarbeid. Det stilles ofte spørsmål om små eller store skoler er best for elevenes skolemiljø. Det finnes ikke forskningsbelegg for å hevde noen av delene. Det vesentlige er at det bygges gode skoleorganisasjoner med god ledelse.

Høsten 2020 tar skolene i bruk nye læreplaner som vil få konsekvenser for hvordan læringsarbeidet skal tilrettelegges og gjennomføres. Den nye læreplanen har økt fokus på de praktisk-estetiske fagene. Flere av skolene på Askøy mangler spesialrom. Dette gjelder særlig Florvåg skole, Erdal barneskole og Hanøy skole som mangler sløydsal. Alle disse skolene er planlagt utbygd. Det vil være nødvendig med midler for kompensierende tiltak frem til utbygging kan skje.

Askøy kommune har de siste årene investert i datamaskiner slik at alle elever nå har sin egen enhet. Det er fremdeles behov for midler til å bytte ut de eldste maskinene. Fra 2010 er det også investert mye i digitale tavler i Askøyskolen. Behovet for utskifting av disse er betydelig. Ved nye Kleppstø barneskole er det også bygget et "teknologirom" som godt eksempel på hvordan det kan legges til rette for bruk av teknologi i læringsarbeidet. Dette er nærmere beskrevet i Skolebruksplanen.

SFO skal være en integrert del av skolen, og må i hovedsak basere sin virksomhet på sambruk med resten av skolen. De skal blant annet kunne bruke deler av trinn arealene i små skoleavdelingen, forskerrom/grovverksted, fellesrom og spesialrom når disse er ledige.

En rekke aktiviteter foregår også i skolene utenom skoletid, da skolene benyttes som nærmiljøanlegg. Skolene blir derfor en viktig arena både for fysisk aktivitet, men også som et uformelt møtested der man kan være med på sosiale aktiviteter som fremmer inkludering og tilhørighet. Skoleanlegg fremmer på den måten god folkehelse.

Bemanning i skole og SFO

Over 80 % av de totale driftskostnadene i skolen er lønnsutgifter ([se Skoleporten.no](#)). En reduksjon i antall skoler vil kunne bidra til reduserte lønnskostnader selv om lærernormen gjør at det ikke lenger er besparende å “fylle opp klasser”.

Lærere er naturligvis den største gruppen, men skolene har også ikke-pedagogisk personell som bistår i arbeidet med enkeltelever og skolemiljøet generelt. Samarbeid mellom lærere blir ytterligere vektlagt i den nye læreplanen. Kravet til kompetanse øker, og fra 2025 er det krav til undervisningskompetanse i norsk, matematikk og engelsk i både barneskoler og ungdomsskoler. Flere lærere i samme organisasjon vil kunne styrke profesjonssamarbeidet, og også kunne styrke kravet til undervisningskompetanse i de ulike fagene.

Fra 2018 ble det innført lærernorm i skolen. Det betyr at lærernormen er knyttet til den enkelte elev, og som følger med ved flytting. Det vil derfor ikke lenger være en økonomisk innsparing i å “fylle opp klasser”. Noen skoler har imidlertid klassesall under normtallene 15 (1.-4.trinn) og 20 (5.-10.trinn). Dette medfører en merkostnad om det skal være “en lærer i hver klasse i hver time”. Utfordringen er størst på 5.-7. trinn.

Alle skolene har ledergrupper fra 2 til 5 personer avhengig av størrelse på skolen. Ressurs til ledelse er regulert i særavtalen SFS 2213 som sier at ressursen ikke kan reduseres fra tidligere år om det ikke er gjort strukturelle endringer. I Askøyskolen fordeles 32,4 leder årsverk mellom skolene. Alle skolene får en grunnressurs på 80 %, resten fordeles etter elevtall. Grunnressursen vil kunne spares ved sammenslåing av skoler. På samme måte får skolene 30 % grunnressurs til konsulent.

Inntekter fra foreldrebetalingen er grunnlaget for bemanning i SFO. Kommunen må bruke ekstra ressurser til skoler med lavt barnetall i SFO for at de skal kunne ha en forsvarlig bemanning. Dette er tatt med i de økonomiske beregningene. SFO ledes av avdelingsleder i tillegg til at 8 % av rektor sin lønn er ført på SFO (jf. reform-97). 10 % grunnressurs til ledelse per skole kan spares ved sammenslåing til færre enheter.

Språkdeling

Kommunen fastsetter ved forskrift om den enkelte skole skal ha nynorsk eller bokmål i den skriftlige opplæringen på barnetrinnet. Målformen kommunen fastsetter, blir hovedmålet for skolen, jf. [opplæringslova § 2-5 første ledd](#). I Askøy kommune har Træet skule og Fauskanger barne- og ungdomsskule nynorsk som målform. De andre skolene har bokmål.

Under 20 % av elevene ved Træet skule og Fauskanger barne- og ungdomsskule har valgt nynorsk som målform på barnetrinnet skoleåret 2019/20. Det gjør at skolene må opprette alternativt opplæringstilbud på bokmål for resten av elevene. Kommunestyret vedtok i 2019 å opprettholde nynorsk som målform ved disse skolene.

De to skolene får 2 lærerårsverk hver for gi skriftlig opplæring på både nynorsk og bokmål. En sammenslåing av skolene med større elevgrupper vil kunne bidra til å styrke opplæringen i begge målformene.

Vedlikehold og helsevern godkjenning

Behovet for drift og vedlikehold av skolebygg er omtalt i skolebruksplanen. I skolebruksplan 2013 ble det gjort vedtak om at alle nye skolebygg skal ha 200,-/m² til drift og vedlikehold. Vedlikehold er kostnadskrevende, og de siste årene er det utført betydelig vedlikeholdsarbeid ved flere skoler. [Rapport fra mai 2019](#) viser at 8 av 18 skoler ikke er helsevern godkjent. Av disse er det særlig Hop skole som har bygningsmessige avvik som må rettes.

Kommunestyret gjorde i budsjett 2020 følgende vedtak: *Det utarbeides en prioriteringsliste for skolevedlikehold der helsevernsgodkjenning gis førsteprioritet. Denne ses i sammenheng med skolebruksplanen og budsjettarbeidet for 2021-2024.*

Sikkerhet og beredskap

Kvalitetsmelding skole 2019 omtalte arbeidet med sikkerhet og beredskap i skolene. Mellom annet ble det påpekt av flere skoler mangler talevarslingsanlegg. Det ble gjort vedtak om å "Sikre god kommunikasjon i beredskapssituasjoner". Rådmannen vil følge dette opp gjennom å prioritere talevarslingsanlegg, og prøve ut andre former for varsling. Varsling via mobiltelefoner til ansatte vil også være et mulig tiltak, men dette har en relativt høy kostnad. Det er også viktig å sikre god mobildekning i skolebygg og på skoleplasser.

Uteareal

Skolens utearealer skal betjene ulike aktiviteter, både organiserte og uorganiserte, både innenfor og utenfor skoletid. Skolens uteområder vil ofte være en del av nærmiljøets aktivitetstilbud.

Askøy kommune har fulgt anbefalt norm på 50 m² per elev som er nedfelt i veiledningen til forskrift for miljørettet helsevern. [Ny rapport utarbeidet høsten 2019](#) anbefaler at arealnormen blir endret til 30m², og at kravet til kvalitet får mer fokus. I følge miljørettet helsevern vil dette trolig bli innarbeidet i ny veileder. Rådmannen anbefaler derfor at Askøy kommune følger den nye normen. Den ble også lagt til grunn i sak om uteområde ved Florvåg skole som nylig ble behandlet politisk.

Kontroll av uteareal og lekeplasser er en del av skolens internkontrollsystem. For 3 år siden fikk alle skoler i tillegg ekstern kontroll, der de fleste avvik er fulgt opp i vedlikeholdsplanen. Det er ønskelig at det stilles midler til rådighet slik at ekstern kontroll kan utføres hvert 3. år.

Skoler i samarbeid med FAU (foreldreutvalg) har anledning til å søke om tippemidler for å utvikle nærmiljøanlegg. FAU er i mange tilfeller en positiv pådriver gjennom dugnadsarbeid og bidrag med egenkapital. En utfordring er mellomfinansiering frem til tippemidler blir utbetalt. Rådmannen vil utarbeide rutiner for etablering av nærmiljøanlegg på kommunal grunn med finansiering av spillemidler der også ordning med mellomfinansiering blir innarbeidet.

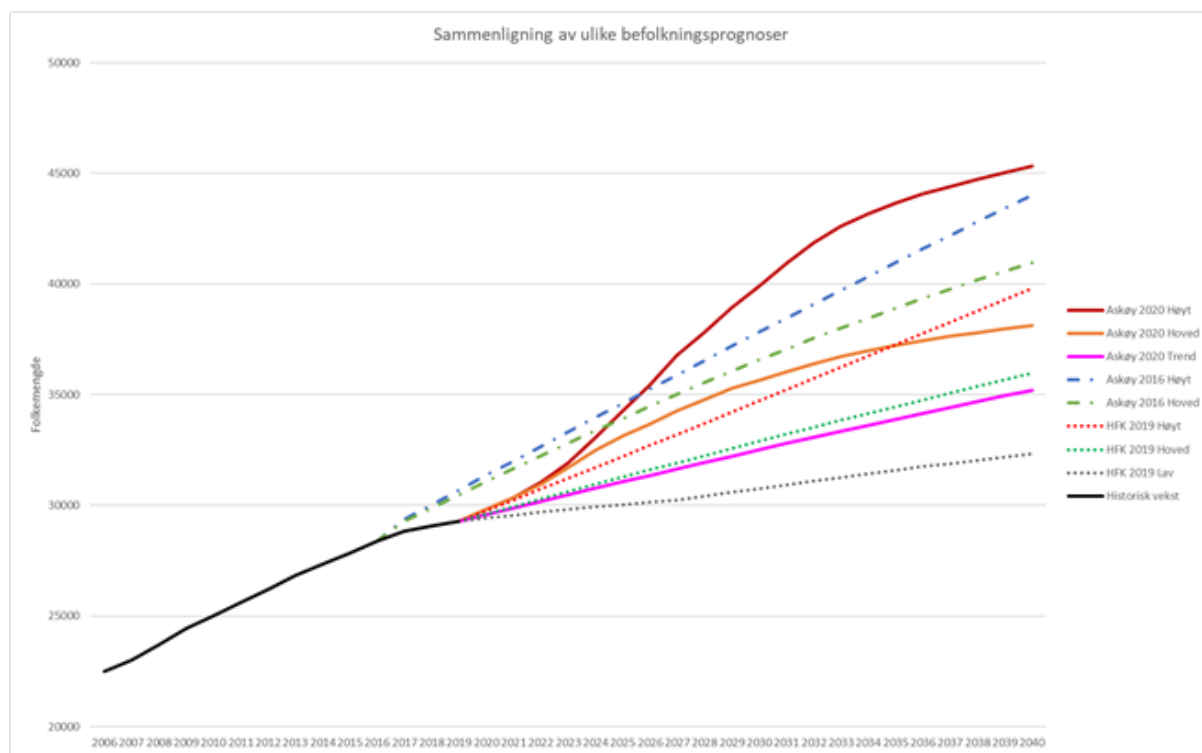
Befolkningsprognoser

Skolebruksplan 2020 legger til grunn nye elevtallsprognoser utarbeidet av COWI i januar 2020. COWI benytter prognoseverktøyet Kompas og framskriver befolkningstall på skolekrets nivå. I framskrivningen benyttes en boligtilbudsmodell. Boligtilbudet består av ledige boliger i hver skolekrets pluss nye boliger som framkommer av boligbygg prognosen som kommunen har utarbeidet. Det forutsettes at boligtilbudet fylles med innbyggere i form av innflyttere. Boligbyggeprognosen angir boligpotensialet i vedtatte arealplaner for perioden 2020-2040, fordelt på år og skolekrets. Det er viktig å presiserer at dette er en prognose for antatt boligutbygging. Faktisk utbygging er avhengig av mange parter og varierende rammebetingelser og er i stor grad uforutsigbar.

Til arbeidet med skolebruksplanen i 2016, utarbeidet COWI to scenario for befolkningsvekst på skolekrets nivå. Disse la til grunn SSB sin befolkningsprognose fra 2014. Det ene alternativet forutsatte å følge SSB sitt middels-alternativ (MMMM) og det andre fulgte alternativ med høy innvandring (MMMH). Fordeling av veksten på de ulike skolekretsene ble beregnet ut fra en boligbyggeprognose som ikke var begrenset av skolekapasitet. Disse to scenariene vises i figuren under som Askøy 2016 middel og høy.

Befolkningsprognosene utarbeidet av COWI i januar 2020 benytter en annen modell for å beregne to alternative framskrivinger. Her er det benyttet en modell med dynamisk nettoflytting, der boligutbyggingen på Askøy får innvirkning på befolkningsveksten. De to alternativene baserer seg på to ulike boligbyggeprognoser. Hovedalternativet er basert på en boligbyggeprognose som viderefører dagens utbyggingsmønster, der krav om skolekapasitet begrenser utbyggingen. Merk at dispensasjoner fra rekkefølgekrav om skolekapasitet som ble gitt i Florvåg og Strusshamn krets i 2019, er tatt med i denne prognosen. Det høye alternativet er basert på en boligbyggeprognose der en forutsetter skolekapasitet i alle skolekretser og dermed får bygd ut større del av boligpotensialet. Begge framskrivingene forutsetter at boligbyggeprognosen realiseres. I figuren under vises de to alternativene som Askøy 2020 Hoved og Askøy 2020 Høy. I tillegg vises Askøy 2020 Trend, som er en framskriving av historisk flytting (basert på perioden 2009-2018).

Figuren under sammenligner de ulike framskrivingsalternativene med Hordaland fylkeskommune sin fylkesprognose for 2019-2045. Figuren viser at de nye befolkningsprognosene utarbeidet av COWI har høyere vekst enn Hordaland fylkeskommune sin folketallsframskriving. Om Askøy kommune hadde hatt tilgjengelig skolekapasitet viser det høye alternativ i 2020 et potensiale for betydelig folketallsvekst. Også det normale alternativet uten økt skolekapasitet viser en vekst over Hordaland fylkeskommune sitt høye alternativ helt frem til 2035 da Askøy sin prognose flater ut.

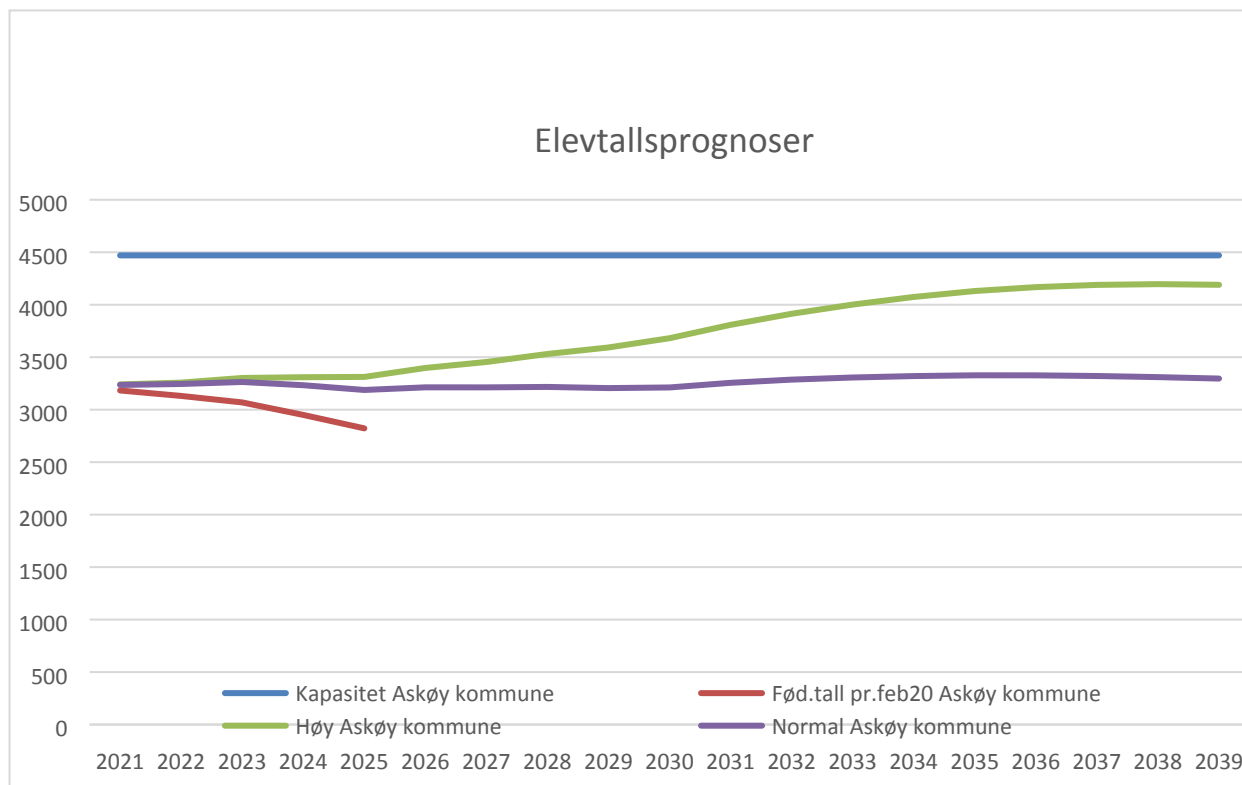
Elevtallsutvikling og prognoser

Elevtallet i Askøy har økt fra 4222 elever i 2016 til 4395 i 2019 (+4 %). I tillegg kommer ca. 60 elevene som går ved private skoler. Tilsvarende vekst for landet er +1 %. Kommunegrupper 13 har elevtallsvekst på +3 %. [Se datagrunnlag for mer informasjon om Askøy.](#)

Elevtallsprognosen er hentet fra befolkningsprognosen. Høyt alternativ betinger skolekapasitet i kretsene. Normalt alternativ er uten økt skolekapasitet utover dagens kapasitet. Ut fra vedtatt økonomiplan vurderer rådmannen det som riktig å legge normal prognose til grunn i de kretsene der det ikke er skolekapasitet. Bare Erdal barneskole er prioritert av barneskoler i perioden 2020-2030. På ungdomstrinnet vil det være en blanding av barneskolekretser med og uten skolekapasitet. Det er her gjort en gjennomsnittlig beregning av de to alternativene.

Barnetrinn:

Samlet elevtall kapasitet ved barneskoler i Askøy kommune er beregnet til 4500 elever. Samlet prognose for 1.-7. trinn viser 4300 elever på det meste. Normal prognose viser 3200. Nærskoleretten gjør at ledig elevkapasitet i en skolekrets ikke kan fylles opp med elever fra andre skolekretser uten at skolestrukturen endres.

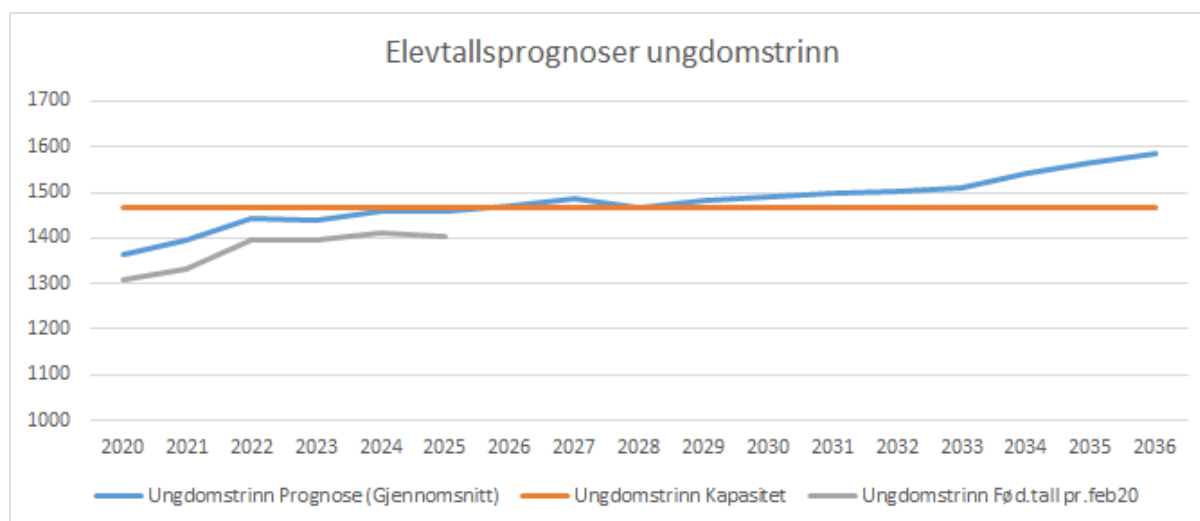

Alternativ	Barnetrinn 1-7	2025	2030	2035
Høy	Askøy kommune	3312	3681	4131
Normal	Askøy kommune	3188	3212	3327
Høy	Davanger skole	103	126	121
Normal	Davanger skole	86	81	78
Høy	Erdal barneskole	413	401	443
Normal	Erdal barneskole	379	356	374
Høy	Fauskanger barneskule (1-7)	128	142	160
Normal	Fauskanger barneskule (1-7)	127	141	155
Høy	Florvåg skole	180	212	233
Normal	Florvåg skole	161	160	161
Høy	Follese skole	176	218	261
Normal	Follese skole	166	157	163

Alternativ	Barnetrinn 1-7	2025	2030	2035
Høy	Hanøy skole	158	165	172
Normal	Hanøy skole	141	134	139
Høy	Haugland skole	151	180	212
Normal	Haugland skole	156	155	160
Høy	Hetlevik skole	113	110	117
Normal	Hetlevik skole	117	114	118
Høy	Hop skole	222	268	332
Normal	Hop skole	229	279	333
Høy	Kleppe skole	307	310	335
Normal	Kleppe skole	316	323	333
Høy	Kleppestø barneskole	424	466	541
Normal	Kleppestø barneskole	434	438	440
Høy	Strusshamn skole	416	514	577
Normal	Strusshamn skole	350	342	345
Høy	Træet skule	116	151	191
Normal	Træet skule	119	112	113
Høy	Tveit skole	404	418	437
Normal	Tveit skole	407	420	417

Ungdomstrinn:

Samlet skolekapasitet på ungdomstrinnet er satt til 1475 (før utvidelse av Erdal ungdomsskole). Gjennomsnittlig prognose viser nesten 1600 elever i perioden. Kapasiteten er best i Fauskanger krets og Ravnanger krets.

Gj.snitt av normal og høy prognose	2025	2030	2035
Fauskanger ungdomsskule	123	125	138
Ravnanger ungdomsskole	346	347	356
FABUS + RAUS	469	472	494
Erdal ungdomsskole	360	378	401
Kleppestø ungdomsskole	629	639	669

[Link til oversikt over prognoser](#)

Skolekapasitet

Som del av skolebruksplanen følger skolebeskrivelser med kapasitetsvurderinger. Hva som legges til grunn når elevkapasitet vurderes er beskrevet i Skolebruksplanen. Flere skoler har fått midlertidige skolebygg i form av brakker/paviljonger. Kommunestyret har vedtatt at slike bygg ikke skal medregnes. Brakkene ved Haugland skole har vært medregnet i skolekapasiteten siden skolebruksplan 2013. I UOL 19/19 og UTM 215/19 ble det gjort vedtak om at brakker ved Florvåg skole skal medregnes.

Skolekapasitet er også et av rekkefølgekravene som blir stilt i forbindelse med boligbygging. Det finnes ingen veiledende norm, og det er opp til den enkelte kommune å vurdere dette. Askøy kommune har lagt til grunn 35 elever i barneskole pr. 100 boenheter i skolekretsen. Kommunestyret har bedt rådmannen vurdere andre alternativer til vurdering av skolekapasitet. Kommunestyret har også i 2019 gitt dispensasjoner fra dette rekkefølgekravet. Dette spørsmålet blir ikke fulgt opp i skolebruksplanen.

Midlertidige bygg

Brakker, paviljonger og moduler er betegnelser for midlertidige bygg. Kleppestø barneskole, Florvåg skole, Erdal barneskole, Erdal ungdomsskole, Haugland skole, Hanøy skole og Voksenopplæringen har alle midlertidige bygg.

Ved Erdal barneskole er det bevilget midler i 2020 til ny brakke. Erdal ungdomsskole har behov for ytterligere bygg siden bevilgningen til skolen ble utsatt i økonomiplanen. Om ungdomstrinnet i Fauskanger krets skal flyttes til Ravnanger vil det også utløse behov for flere rom.

Fra 2022 vil Voksenopplæringen flytte inn i nye lokaler ved Askøy videregående skole. Brakkene ved skolen vil da kunne omdisponeres. På grunn av bygging er det mulig at noen må flyttes før. Brakkene ved Kleppestø barneskole vil også kunne omdisponeres.

Arbeidsplasser for lærere

Arbeidsmiljøloven stiller krav om 6m² arbeidsplass for lærere. Innføring av lærernormen har ført til flere lærere. Tidligere oversikt har vist at noen skoler ikke har tilstrekkelig areal. I høringen vil det bli innhentet oppdatert informasjon om behovet fra skolestart 2020. Denne vil bli innarbeidet i andre gangs behandling av saken i mai/juni. Behov blir innarbeidet i budsjett 2021.

Spesialavdeling

Det har siden 2011 blitt jobbet med å etablere avdeling i Askøy for elever med fysiske og psykiske funksjonsnedsettelse. Først var den planlagt til Florvåg skole, senere ved nye Skogstunet skole.

Det er særlig på ungdomstrinnet behovet er størst. Ravnanger ungdomsskole har de siste årene i vare tatt opplæringen for mange elever med særskilt behov, også fra andre skolekretser. Rådmannen foreslår at dette tilbudet nå formelt knyttes til Ravnanger ungdomsskole, og at skolen tilføres nødvendige rammevilkår. Kvaliteter på lokaler vil ikke kunne være de samme som er beskrevet i planer for nybygg, men ved evt. utviding av skolen skal dette sees i sammenheng. Det er også behov for å styrke den faglige ledelsen av tilbudet. For barnetrinnet har rådmannen tidligere pekt på Kleppe skole som alternativ til Skogstunet. Dette under forutsetning av at Kleppe skole bygges ut.

Idrettshaller

Det er gjort vedtak om å bygge ny idrettshall på Myrane i forbindelse med utbygging av Askøy videregående skole. Hallen vil trolig stå ferdig i 2024 og vil gi nødvendig økt kapasitet for Kleppstø ungdomsskole. Videre fremdrift betinger vedtak av reguleringsplan for Myrane.

Ved Fauskanger barne- og ungdomsskole, Tveit skole og Kleppstø barneskole (ferdig høst 2020) er det bygget mindre idrettshaller. Askøyhallene står for driften av disse. Ravnanger ungdomsskole har kroppsøving i Askøy forum. De andre skolene har ordinære gymsaler. Særlig ved Hanøy skole er det behov for å utvide størrelse og bedre bygningskvaliteten.

Askøy Voksenopplæringscenter

Askøy Voksenopplæringscenter sine midlertidige bygg ble i 2017 flyttet fra Florvåg til Myrane. Det er vedtatt at Voksenopplæringen skal flytte til permanente lokaler ved Askøy videregående skole når den står ferdig, trolig i 2023. Det er mulig med en mellomløsning fra 2022.

Gjenbruk av skolebygg

Ved strukturendring må det også tas stilling til videre bruk av skolebygg. Det kan medføre videre kostnader om kommunen ikke velger å avhende byggene. Avtale om drift og vedlikehold i samarbeid med grendalag/nærmiljø kan også vurderes. I noen andre kommuner der skoler er lagt ned har foreldre fått overtatt skolebygg for å drive privat skole. Det må påpekes at dette også medfører en større økonomisk kostnad for kommunen gjennom redusert overføring fra staten, og dekking av spesialpedagogisk behov ved skolen.

Skolekretsgrenser

I følge Opplæringslova har elever rett til skoleplass ved den skolen som ligger nærmest. Kommunen kan likevel avvike dette ut fra gitte premisser. I slike tilfeller skal det lages forskrift for kretsgrenser. Askøy kommune følger i stor grad nærskoleprinsippet. Stongafjellet hører til grunnkretsen Skarholmen/Stensohamn som igjen tilhører Strusshamn skolekrets. Disse elevene har til nå gått til Kleppstø barneskole, hovedsaklig p.g.a. vurderinger knyttet til trygg skolevei. Etter at ny gang- og sykkelvei fra Stongafjellet til Strusshamn skole er bygget, har elever med adresse Stongafjellsbakken siden 2016 gått til Strusshamn skole. Om elever fra Lønvarden skal gå til Kleppe skole vil dette også kreve en endring av skolekretsgrenser. Det kan også bli justerte kretsgrenser som følge av strukturendring. Rådmannen vil legge frem egen sak om forskrift om kretsgrenser etter at skolebruksplanen er vedtatt.

Skolestruktur

En vesentlig målsetting i Skolebruksplan 2020 er en best mulig utnyttelse av dagens skolekapasitet, og å lage plan for ny utbygging i samsvar med behov og gjeldende økonomiske forutsetninger. Rådmannen legger i denne saken frem forslag til strukturendring som først og fremst er økonomisk hensyntatt. Konsekvenser av forslag til endringer vurderes. I høringen er det mulig å gi supplerende vurderinger.

De økonomiske beregningene som er gjort har tatt utgangspunkt i 2019-nivå. Besparelser i bemanning og FDV er relativt sikre tall. I tillegg kommer reduserte utgifter til vedlikehold som er beregnet for den enkelte skole, men som ikke er finansiert i økonomiplanen. Skysskostnader er beregnet ut fra dagens elevtall og bosted. Dette vil kunne endres seg. Merkostnader til gang- og sykkelveier i i Tveit krets er ikke regnet med, siden dette er tiltak som likevel skal gjennomføres.

Det er usikkerhet knyttet til utvidelse av Ravnanger ungdomsskole for å ta imot elever fra Fauskanger krets. I beregningene er det lagt til grunn flytting av brakker fra Voksenopplæringen. Høringen vil avklare om det er ytterligere behov som ikke er tatt med. Eventuelle kostnader til videre drift av skolebygg til andre formål er ikke beregnet. Heller ikke verdien av et eventuelt salg.

Område nord

Område nord består av skolekretsene Fauskanger og Træet. Fauskanger barne- og ungdomsskole ble bygget i 2014 og fremstår som en ny og moderne skole med plass til 350 elever for 1.-10. trinn. Træet skole er bygd i 1958/1984 og vil fremover ha et større vedlikeholdsbehov. Gymsalen har god kvalitet. Kommunestyret har vedtatt å bygge ny barneskole på Fromreidetoppen i forbindelse med ny sentrumsutbygging. Nye prognoser viser at Træet skole vil ha god kapasitet fremover i perioden.

Forslag til tiltak: Flytte Træet skule til Fauskanger barne- og ungdomsskule. Flytte ungdomstrinnet fra Fauskanger barne- og ungdomsskule til Ravnanger ungdomsskole.

Vurdering av tiltaket:

Elevtall og kapasitet	Høy prognose viser at elevtallet på barnetrinnet i Fauskanger krets og Træet krets med høy prognose vil øke til 370 i 2040. Skolekapasiteten for 1-10 ved Fauskanger b/u er 350 elever. Høy prognose viser at elevtallet ved Ravnanger ungdomsskole inkl. Fauskanger krets vil passere 500 i perioden. Normal prognose gir 450 elever.
Skolebygg	Fauskanger barne- og ungdomsskole har kapasitet til 350 elever og vil kunne ta imot elever fra Træet skule uten nye tiltak. Videre bruk av Træet skule som nærmiljøanlegg må vurderes. Om høy prognose slår til kan det bli behov for ytterligere tiltak ved Ravnanger ungdomsskole.
Bemanning	Antall ledere vil kunne reduseres. Ekstra bemanning i skole og SFO p.g.a. lavt elevtall vil kunne reduseres. Ekstra bemanning til til språkdelling (4 årsverk) vil reduseres. Behovet for styrking vil falle bort når trinnene kan deles i to klasser og elevene fordeles i egne bokmål og nynorsk klasser. Lærerressurser ved Fauskanger u flyttes til Ravnanger u. Redusert behov for renhold.
Skyss	41 av 143 elever fra Træet skule har skoleskyss 2019/20. Alle elevene vil ha behov for skyss om flytting til Fauskanger, men da som ordinær skyss p.g.a. avstand. Fylket vil dekke merkostnader ut over ordinær bussbillett.

	Noen nye ungdomsskoleelever i Fauskanger krets vil ha behov for skyss.
Økonomi Se tabell	Endringen kan gi en årlig innsparing på ca. 3,7 mill. Dette inkluderer beregnet merkostnader ved Ravnanger ungdomsskole. Innsparing i bemanning og FDV er relativt sikre beregninger. Beregninger av merkostnader til skyss er gjort med utgangspunkt i elevtall 2019/20. I kostnader knyttet til utvidelse av Ravnanger ungdomsskole for å ta imot elever fra Fauskanger krets er det lagt til grunn flytting av brakker fra Voksenopplæringen.
Faglig	Samling av barnetrinnet vil styrke det faglige miljøet. Flere pedagoger med bedre samlet kompetanse. Krav til undervisningskompetanse jf Opplæringslova vil være lettere å oppfylle. Tilbudet om språkdelling vil kunne styrkes. Flytting av ungdomstrinnet vil styrke det faglige miljøet. Flere pedagoger med bedre samlet kompetanse. (se også ungdomsskolestruktur).
Nærmiljø og folkehelse	Elevene fra Træet skule vil miste tilknytning til skolen i nærmiljøet. Færre elever vil kunne gå og sykle til skolen for å delta i fritidstilbud. Vil miste skolen som samlingspunkt i bygden. Det må vurderes om skolen/gymsalen ved Træet skule kan brukes videre som nærmiljøanlegg i sambruk med barnehagen.

Område midt

Område midt omfatter skolekretsene Tveit, Davanger, Hanøy og Haugland. Tveit skole ble nyåpnet høsten 2019 med en kapasitet på 600 elever. Hanøy skole og Haugland skole er vedtatt utbygget til B250-skoler, men er ikke prioritert i økonomiplanperioden frem til 2030.

Elevtallsprognose viser 440 elever ved Tveit skole i 2040. Skolen vil da ha kapasitet til å ta i mot elever fra andre nærliggende skoler. Elevtallsprognosen betinger vesentlig boligbygging der antall elever per boliger fremdeles vil være høy.

Davanger skole er vurdert til å ha plass til 110 elever, og skolen vil mangle kapasitet til fremtidig elevtallsvekst ifølge høy prognose. 125 elever i høy prognose vil kunne få plass ved Tveit skole.

Hanøy skole har manglende kapasitet og relativt dårlig bygningskvalitet. Et tiltak for å redusere elevtallet kan være å flytte området Fureneset til Tveit skole. Om Hanøy skole blir en del av Tveit skole vil høy prognose overstige skolekapasitet. Da må boligbyggingen reguleres ut i perioden.

Haugland skole har også relativt dårlige bygningskvaliteter og mangler uteareal. Eldre brakker er medregnet i kapasiteten. Skolen har for lite område også etter ny norm. Om Haugland skole blir en del av Tveit skole vil høy prognose overstige skolekapasitet. Da må boligbyggingen reguleres ut i perioden.

En strategi kan være å flytte Hanøy skole eller Haugland skole til Tveit skole for en periode mens det er kapasitet. Ny skole på Hanøy eller Haugland kan senere bygges når behovet er der. I Haugland krets bør ny barneskole på Ravnanger vurderes.

Forslag til tiltak: Flytte elever fra andre skoler for å utnytte ledig kapasitet ved Tveit skole.

Vurdering av tiltaket:

Elevtall og kapasitet	I følge høy prognosen vil elevtallet i Tveit krets øke til 440 i perioden. Skolen har plass til 600 elever. Med høy prognose til grunn vil det være plass til elever fra Davanger krets. Om flere elever fra andre skoler skal få plass må boligbygging reguleres.
Skolebygg	Tveit skole er nybygd. De tre andre barneskolene har behov for utbygging og vedlikehold.
Bemanning	Antall ledere vil kunne reduseres. Ekstra bemanning i skole og SFO p.g.a. lavt elevtall vil kunne reduseres. Dette gjelder særlig ved Davanger skole. Krav til undervisningskompetanse jf Opplæringslova vil være lettere å oppfylle. Redusert behov for renhold.
Skyss	Antall elever med behov for skoleskyss vil øke.
Økonomi Se tabell	Flytting av elever fra Davanger kan gi en årlig innsparing på ca. 2,4 mill., Haugland skole 3,1 mill og Hanøy skole 2,3 mill. I tillegg kommer reduserte vedlikeholdskostnader og investeringskostnader. Innsparing i bemanning og FDV er relativt sikre beregninger. Beregninger av merkostnader til skyss er gjort med utgangspunkt i elevtall 2019/20. Det er usikkerhet knyttet til utvidelse av Ravnanger ungdomsskole for å ta imot elever fra Fauskanger krets. I beregningene er det lagt til grunn flytting av brakker fra Voksenopplæringen.
Faglig	Samling av barnetrinnet vil styrke det faglige miljøet. Flere pedagoger med bedre samlet kompetanse.
Nærmiljø og folkehelse	Elevene som flytter vil miste tilknytning til skolen i nærmiljøet. Færre elever vil kunne gå og sykle til skolen for å delta i fritidstilbud. Vil miste skolen som samlingspunkt i bygden. Det må vurderes om skolen kan brukes videre som nærmiljøanlegg i sambruk med barnehagen.

Område øst

Område øst består av skolekretsene Hop, Erdal og Florvåg.

Hop skole har kapasitet til å ta imot forventet elevtallsvekst. Skolen har for lite uteareal. Avvik fra miljørettet helsevern må følges opp.

Erdal barneskole er vedtatt flyttet til området ved Erdal ungdomsskole eller Hopastykket. Dette blir fulgt opp i egen sak. Prognosen viser 450 elever i perioden, og skolen kan derfor dimensjoneres for 500 elever. Byggestart er utsatt og det er behov for midlertidige bygg. I 2020 er det bevilget 8 mill.

Florvåg skole er i Skolebruksplan 2016 vedtatt utbygget som B400 skole. Rådmannen tilrådte i 2016 å bygge B250 i samsvar med prognosene. Ny høy prognose viser fremdeles at B250 er tilstrekkelig. Om Florvåg skole skal bygges ut medfører dette en stor ekstra kostnad til vei. Kapasiteten ved Florvåg skole er økt til 225 etter vedtak om at brakkene skal regnes med.

Område sør

Område sør omfatter kretsene Kleppestø; Kleppe, Strusshamn, Follese og Hetlevik.

Kleppestø barneskole åpner høsten 2020 ny skole med kapasitet til B600. Med høy prognose vil skolen nærme seg 600 i slutten av perioden. Dette inkluderer Stongafjellsvegen og betinger at Kleppestø sentrum blir bygget ut med et større antall boliger.

Strusshamn skole har kapasitet til 350 elever og er nå full. Høy prognose som inkluderer Lønvarden og Stongafjellsbakken gir elevtallsvekst opp mot 600 elever. Uten ny boligbygging vil skolen ha tilstrekkelig kapasitet.

Skogstunet skole var ment å ta veksten i Strusshamn krets og Follese krets (Stongafjellet, Lønvarden, Follesemarka og Nipa). Kommunestyret vedtok i 2016 videre planlegging av Skogstunet skole, og rådmannen la i 2016 frem sak om utbygging av 5-10 skole. Rådmannen vurderer at Skogstunet ikke lenger er realistisk, og peker i stedet på alternativer om økonomien tillater det.

Kleppe skole har kapasitet til 450 elever. Rådmannen vurderer at fremtidig elevtallsvekst fra Lønvarden kan gå til Kleppe skole og at skolen utvider til B600. Dette under forutsetning av at trygg skolevei kan etableres. I økonomiplanen er det bevilget 38 mill til utvidelse av Kleppe skole. Prosjektet må vurderes på nytt om dette blir vurdert som aktuelt.

Hetlevik skole har kapasitet til å ta hånd om fremtidig elevtallsvekst i kretsen. Follese skole har kapasitet til noe vekst, men prognosen viser at skolen ikke har kapasitet til å ta hånd om store utbyggingsfelt i Follesemarka og på Nipa. Rådmannen har tidligere pekt på nye "Follesemarka skole" som alternativ for begge skolekretsene.

Ungdomsskolestruktur

For å øke ungdomsskolekapasiteten i Askøy kommune er det vedtatt å bygge ut Erdal ungdomsskole til U360. I tillegg skal Skogstunet skole ha kapasitet til 270 ungdomsskoleelever. Om Skogstunet skole ikke bygges må Erdal ungdomsskole bygges med kapasitet til 450 elever. Kleppestø ungdomsskole beholder da elevene fra ny Skogstunet, mens elever fra Florvåg fortsetter ved Erdal ungdomsskole.

Ferdigstilling av nye Erdal ungdomsskole er utsatt til 2025. Elevtallet ved skolen er nå betydelig over det den er beregnet for siden elever fra Florvåg ble flyttet fra Kleppestø ungdomsskole under forutsetning om utbygging. Skolen har derfor behov for strakstiltak for å bedre legge til rette for det fysiske og psykososiale miljøet. Dette kan gjøres ved omdisponering av investeringsmidler, og rådmannen vil legge frem egen sak om dette.

Ungdomstrinnet ved Fauskanger har god kapasitet. Om denne kretsen flyttes til Ravnanger ungdomsskole, vil det være behov for noe utvidelse av skolen. Det gjelder særlig klasserom og grupperom, men også noe oppgradering av spesialrom.

Samlet vurdering - struktur

Rådmannen legger i saken frem forslag til endringer i skolestruktur. Nye elevtallsprognoser er lagt til grunn. Vedtatt handlingsregel legger begrensninger for kommunen sitt samlede investeringsnivå som også vil få betydning for investeringer i skolebygg. Til forskjell fra Skolebruksplan 2016 er målsettingen nå i større grad å utnytte eksisterende skolekapasitet best mulig og dermed kunne oppnå økonomisk innsparing.

Rådmannen har særlig sett på område nord og midt når det gjelder bedre kapasitetsutnyttelse.

I område nord peker rådmannen på mulighet til å samle barnetrinnet på Fauskanger barne- og ungdomsskule. Ungdomstrinnet flyttes til Ravnanger ungdomsskule. Samlet vurderer rådmannen at dette er en strukturendring som vil gi nødvendige innsparinger.

I område midt peker rådmannen på flytting av Davanger skole til Tveit skole som det mest aktuelle alternativet. Hanøy skole og Haugland skole kan også vurderes, men da må boligbygging i området reguleres slik det er gjort i andre områder.

Det er behov for å øke kapasiteten i område øst og sør. Her peker rådmannen på bygging av ny Erdal barneskole og utvidelse av Kleppe skole som de beste alternativene.

Om Skogstunet skole ikke realiseres er det behov for å bygge Erdal ungdomsskole som U450 for å sikre nødvendig ungdomsskole kapasitet.

Økonomi

I økonomiplanperioden har sektor skole et innsparingskrav på 4,6 mill. Rådmannen vurderer at dette må tas gjennom strukturendring.

Rådmannen forutsetter at skoleutbyggingen ses i sammenheng med kommunens totale investeringsbehov og vedtatt handlingsregel. I vedtatt økonomiplan er det bare Erdal ungdomsskole som er finansiert.

Folkehelseperspektiv:

Alle elever i grunnskolen har rett til et godt fysisk og psykososialt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring jfr. Opplæringsloven § 9A.

[Link til skolebruksplan 2020](#)

Kleppestø, 21.02.2020

Eystein Venneslan
Rådmann

Anne-Merete Mærli Hellebø
Skolesjef